

אחריות דירקטורים ונושאי משרה בצל וירוס הקורונה/עו"ד אדם דורון מימון, עו"ד (אוסטרליה בלבד) פול סטפנסון *

וירוס הקורונה נושא בחובו סכנות בריאותיות וכלכליות רבות, אך בנוסף הוא יוצר זירת משחק וכללי משחק חדשים, אשר תאגידים ומנהליהם לא נדרשו בעבר להתמודד איתם. אילו תביעות רשלנות עשויים דירקטורים ונושאי משרה לפגוש בעתיד וכיצד הדירקטורים ונושאי המשרה יגנו על עצמם מתביעות עתידיות צפויות?

לאור משבר הקורונה, רגולטורים ברחבי העולם פרסמו את התייחסותם בנוגע לחובות הגילוי של תאגידים מדווחים שפעילותם עלולה להיות מושפעת בצורה מהותית מהמשבר. הרשות לניירות ערך האמריקאית, פרסמה הודעה בדבר הארכה של 45 ימים לחברות בפרסום דיווחים מסוימים שנועדה להקל על חברות שלא יספיקו למועדים הקבועים בחוק. בנוסף, לפי ההודעה מצפים מהחברות לגלות לציבור המשקיעים מידע לגבי סיכונים מהותיים שיש למשבר הקורונה על מצב עסקיהן.

הרשות לניירות ערך בישראל פרסמה גם היא הודעת סגל בה היא מעודדת חברות שפעילותן העסקית מושפעת או עלולה להיות מושפעת בצורה מהותית ממשבר הקורונה, לוודא כי ניתן גילוי נאות למשקיעים. זאת על ידי פרסום דיווחים מיידיים של השלכות הנגיף על הפעילות העסקית, מתן גילוי בדבר הסברי הדירקטוריון בדוחות העתיים על השפעת הקורונה על התאגיד ובאמצעות אומדן ההשפעה של האירועים מבחינה איכותית וכמותית. הודעת סגל מטעם הרשות חשובה אך אינה פותרת את כל הסיכונים אליהם חשופים חברות, דירקטורים ונושאי משרה כל עוד המשבר נמשך, ויחד אתו אי הוודאות בשווקים.

באוסטרליה, הבורסה לניירות ערך האוסטרלית (ASX) פרסמה עדכון לכללי הציות בנוגע לנגיף הקורונה, תוך הבהרה כי ישות רשומה הנמצאת בקשיים פיננסי כפופה לאותם תקני גילוי כמו כל גורם אחר. ישויות רשומות שפרסמו צפי רווחים רצוי שיבחנו את הצפי שפרסמו וככל שאינו סביר עוד, יפרסמו עדכון שלו לשוק או יודיעו כי הן חוזרות בהן מהצפי שפורסם. יש לגלות לשוק החלטות תפעוליות מהותיות, כמו החלטה להוציא לחופשה כמות מהותית של עובדים או לסגור או להשעות פעולות או מתקנים מסוימים. רשות ניירות הערך וההשקעות האוסטרלית (ASIC) פרסמה כי תמשיך בפעילות האכיפה שלה ותמשיך לחקור ולנקוט בפעולות במקום בו הדבר נדרש נגד כל אדם או גורם מפר את החוק, לרבות במקרה של הפרה של כללי הדיווח המיידיים.

בעידן שבו כמות התביעות כנגד דירקטורים ונושאי משרה שוברת שיאים וקיימת החמרה הדרגתית באחריות המוטלת עליהם בשלל אירועי סייבר, קמפיין המיטו, שינויי אקלים, פגיעה בפרטיות ועוד רבים, נראה שתביעות נגד חברות, דירקטורים ונושאי משרה בשל וירוס הקורונה הן רק עניין של זמן. בשנת 2019 עלו באופן משמעותי ביותר הפרמיות לביטוחי הנפקות (POSI) וביטוחי דירקטורים ונושאי משרה (D&O) ברחבי העולם ובייחוד בארה"ב

* עו"ד אדם דורון מימון הינו מנהל תיקי לקוחות במחלקת האודן טכנולוגיות בקבוצת האודן ישראל (howden.co.il). קבוצת האודן ישראל, הינה חלק מתאגיד הביטוח הבינלאומי Hyperion אשר מרכזו בלונדון, ובו כ-128 משרדים ב-32 מדינות. האודן ישראל הינה אחת משלוש סוכנויות הביטוח הכללי הגדולות בישראל, ועוסקת במגוון תחומי ביטוח: רכוש וחבויות, ביטוח קבלנים, נסיעות לחו"ל, תאונות אישיות, אחריות דירקטורים ונושאי משרה, אחריות מקצועית, חבות מוצר, ניסויים קליניים, ורשלנות רפואית. משרד אפיק ושות' פועל בשיתוף פעולה עם קבוצת האודן הן בנושאי ביטוח דירקטורים ונושאי משרה (D&O Insurance) והן בנושא ביטוח תשלומים (POSI) בהקשר להנפקות של חברות ישראליות באוסטרליה.

עו"ד (אוסטרליה בלבד) פול יואל סטפנסון הינו עורך דין בכיר במשרד אפיק ושות' (www.afiklaw.com). פול הוא עורך דין אוסטרלי בכיר המתמחה בהנפקות בבורסה האוסטרלית (ASX). הוא היה שותף במשרד עורכי הדין האוסטרלי HWL Ebsworth במשך 13 שנים טרם עלייתו לישראל בשנת 2018. לפול ניסיון רב בהנפקות (IPO), מיזוגים הופכיים (RTO), מיזוגים ורכישות, עסקאות בינלאומיות וחוקי התאגידים האוסטרליים, כמו גם ממשל תאגידי.

אין בסקירה כללית זו משום ייעוץ משפטי כלשהו ומומלץ להיוועץ בעורך דין המתמחה בתחום זה בטרם קבלת כל החלטה בנושאים המתוארים בסקירה זו. לפרטים נוספים: 03-6093609, או באמצעות הדואר האלקטרוני: afiklaw@afiklaw.com.

ובאוסטרליה. סביר להניח שמשבר הקורונה יגרום לעליה דומה, ואולי אף חריפה יותר, בפרמיות ביטוחים אלה, הן באוסטרליה והן בשאר העולם.

אנו מעריכים שמשבר הקורונה עשוי להוביל בהקדם גם לתביעות דירקטורים ונושאי משרה בגין הפרת חובות גילוי ובפרט אי גילוי סיכונים מהותיים לעסקי התאגיד, כשל ניהולי, הפרת חובת זהירות ועוד. על מנת להקטין את הסיכון, מומלץ שהחברות יפעלו בצורה אקטיבית לניהול סיכונים. זאת על ידי ביצוע הערכת השפעת הנגיף על הפעילות העסקית של החברה ועל ידי נקיטת צעדים לטיפול בהשפעות אלה על ידי מינוי צוותי המשכיות עסקית, אשר חשוב שיכלול גם נציגות ניהולית בכירה, גם נציגות בקרת הסיכונים של החברה וגם נציגות הצוות המשפטי. מאידך, חייבים לזכור כי כל חשיפת מידע רגיש עלולה גם היא להוביל לתביעות מגוונות כנגד הדירקטורים ונושאי המשרה.

בנוסף, כפי שפורסם הן בהודעת הסגל על ידי רשות ניירות ערך הישראלית והן בהודעה של רשות ניירות האוסטרלית, רצוי שחברות ציבוריות יידעו משקיעים על ידי פרסום דיווחים מידיים ודיווח על ההשפעות העתידיות שעשויות להיות לנגיף הקורונה מבחינה פיננסית ותפעולית על החברה (ע"פ סעיף 32א לחוק ניירות ערך, תשכ"ח – 1968, החברה, דירקטורים ונושאי משרה עשויים ליהנות מפטור מאחריות לנזק בשל מידע צופן עתיד ואילו תחת הדין האוסטרלי אין פטור דומה אך כלל מסחר 3.1 של כללי המסחר של הבורסה לניירות ערך האוסטרלית מטיל על חברות חובות דיווח מיידיים לגבי השפעות שעשויות להיות על עסקי החברה).

יתרה מכך, עקב משבר הקורונה עובדים רבים עוברים למתכונת של עבודה מהבית בעזרת חיבור מרחוק לרשת הארגונית דרך מחשבים אישיים. מהלך זה עשוי לחשוף את הרשת הארגונית לתקיפות סייבר רבות. מחשבים אישיים הן נקודות חולשה שהאקרים ימנפו על מנת להשיג גישה למשאבי הארגון. בעוד שקשה להעריך את השלכות הקורונה ועוד לא יודעים איך התמודד עמה, איומי סייבר הם כבר סוגיה מוכרת שסכנותיה ברורות לכל. לכן, מומלץ שאנשי בטחון המידע של הארגון יגבירו את הניטור לתוקפים פוטנציאליים ועל הארגונים לדאוג להנחות את העובדים כיצד עליהם לעבוד בצורה בטוחה ולפקח על כך.

למרות כל הנאמר, בימים אלו עדיין קשה לדמיין בדיוק איך בעלי המניות והשווקים ימשיכו להגיב לאירועי הקורונה. הטלת האחריות על נושאי משרה בגין מעשים ולא מחדלים שנתפסים כרשלניים ואף פזיזים הם רק תסריט אחד. למרות זאת, שימוש בצעדים האמורים עשוי להפחית את הסיכון שאליו חשופים דירקטורים, נושאי המשרה ואף החברות עצמן.

חשוב להדגיש, כי כל חברה כיום חשופה לסיכונים שונים, הן בהתאם לאופי הפעילות שלה ועכשיו בעיקר בשל הצרכים שלה דווקא בתקופת משבר הקורונה. בהתחשב בסיכונים ובדרישות של הבורסות בהן החברה נסחרת חשוב ביותר להיות מלווים הן ביועץ ביטוח מנוסה והן ביועץ משפטי בעל ניסיון רב בתחומים הרלוונטיים, לרבות דיני תאגידים, דיני חוזים, דיני עבודה ודיני ניירות הערך הרלוונטיים לבורסה בה נסחרת החברה.

Responsibility of Directors and Officers under the Shadow of the Corona Virus /
Adam Doron Maimon, Adv., Paul Yoel Stephenson, (Au) Adv.*

The Corona Virus bears many health and economic risks, but also creates a new playing ground and set of game rules that corporations and their managers have not previously faced. What negligence claims are directors likely to face and how will they protect themselves from these anticipated future claims?

In light of the Corona Virus crisis, regulators around the world published their view regarding disclosure obligations of reporting corporations whose operations could be materially affected by the crisis. The US Securities and Exchange Commission issued a notice extending certain reporting deadlines set by law for an additional 45-day period. In addition, according to the announcement, companies are expected to disclose to investors information about material risks that the Corona Virus crisis has on the state of their business.

The Israeli Securities Authority also issued a notice encouraging companies whose business operations are, or potentially, materially affected by the Corona Virus crisis, to ensure that investors are properly informed. Immediate disclosure is required to be made regarding any impact that the virus is or may have on business activity, including the board's estimation of the qualitative and quantitative impact of the Corona crisis on the corporation. A notice by the Israeli Securities Authority is important but does not solve all the risks to which companies, directors and executives are exposed as long as the crisis continues, and together with it, the uncertainty in the markets.

In Australia, the Australian Securities Exchange (ASX) has issued a compliance update regarding the Corona Virus, warning that a listed entity in financial difficulty remains subject to the same disclosure standards as any other entity. Listed entities that have issued earnings guidance are strongly encouraged to review their published guidance and, if it is no longer current, to update the guidance to the market or otherwise inform that market that the guidance is withdrawn. Material operational decisions, such as a decision to stand down a material number of employees or to close or suspend certain operations or facilities, must also be disclosed to the market. The Australian Securities and Investments Commission (ASIC) stated that it will maintain its enforcement activities and continue to investigate and take action where the public interest warrants that it do so against any person or entity that breaks the law. This includes an entity's breach of the market continuous disclosure obligations.

In an era where the number of claims against directors and officers is breaking records and the scope of their responsibilities is increasing, reference numerous cyber events, the me-too campaign, climate change, privacy claims and many more, it seems like just a matter of time before claims resulting from the Corona Virus are made against companies, directors and executives. In 2019 premiums for Public

---

***Attorney Adam Doron Maimon** is director of customer portfolios in the Howden Technologies department in the Howden Israel Group (howden.co.il). The Howden Israel Group is part of the London-based Hyperion International Insurance Corporation, which has 128 offices in 32 countries. Howden Israel is one of the three largest general insurance agencies in Israel and deals in a variety of insurance areas: property and liabilities, contractors insurance, travel abroad, personal accidents, directors 'and officers' responsibilities, professional liability, product liability, clinical trials, and medical malpractice. 'Works in collaboration with the Howden Group on both directors' and officers' insurance (D&O Insurance) and Public Offering of Securities Insurance (POSI) in connection with issues of Israeli companies in Australia.

Solicitor (Australia Only) Paul Yoel Stephenson is a senior attorney at the law office of **Afik & Co., Attorneys and Notary** (www.afiklaw.com). Paul is a senior Australian lawyer specializing in Australian Securities Exchange (ASX) listings. He was a partner of Australian national law firm HWL Ebsworth for thirteen years prior to re-locating to Israel in 2018. Paul has extensive experience in initial public offerings (IPOs), reverse takeovers (RTOs), mergers and acquisitions, cross-border transactions and Australian corporate law and corporate governance compliance advice. Paul's clients include ASX listed public companies, unlisted public and private companies seeking to list on the ASX, investment banks and broking and corporate advisory firms.

Nothing herein should be treated as a legal advice and all issues must be reviewed on a case-by-case basis. For additional details: +972-3-6093609 or at the e-mail: afiklaw@afiklaw.com

Offering of Securities Insurances (POSI) and Directors and Officers Insurances (D&O) worldwide, and specifically in the United States and Australia were raised significantly. It is very likely that the Corona crisis will result in a similar, perhaps even steeper increase, in these insurance premiums, both in Australia and the rest of the world.

We believe, therefore, that the Corona crisis may soon lead to claims against directors and officers for breach of disclosure obligations and, in particular, for non-disclosure of material risks to the corporation's business, management failure, breach of duty of care and more. In order to mitigate these risks, it is recommended that companies actively adopt risk management strategies. This is done by assessing the impact of the virus on a company's business activities and by taking active steps to address these affects by appointing business continuity teams, which should include senior management representatives together with representatives of the risk assessment and legal teams. Also bear in mind that any selective disclosure of sensitive information may also lead to other claims against directors and officers.

In addition, as notified by both the Israeli Securities Authority and the Australian Securities Exchange, public companies should inform investors by making immediate disclosure regarding the existing and future impacts that the Corona Virus may have on financial and operational performance (pursuant to Section 32A of the Israel Securities Law, 1968 the D&Os and the company may be exempt from liability for damage due to future looking information. While under the Australian law there isn't a similar exempt under Listing Rule 3.1 of the Listing Rules of the Australian Securities Exchange companies should disclose immediate and . future impacts to their operations).

Furthermore, due to the Corona crisis, many workers are likely to relocate to a home-based set-up and connect remotely to the corporate network via personal computers. The result of this move may be to expose the corporate network to the likelihood of cyber-attacks. Personal computers have weaknesses that hackers may leverage to gain access to enterprise resources. Whilst we do not know the full consequences of the Corona crisis and do not know fully how to deal with it, cyber threats are already a recognized danger clear to all. Therefore, it is recommended that an organization's information security personnel increase monitoring for potential attackers, instruct employees how to work in a cyber-safe manner and maintain ongoing surveillance and supervision.

Notwithstanding all of the above, it is still difficult to imagine exactly how shareholders and markets will continue to respond to Corona Virus related events. The responsibility of officers for acts and/or omissions perceived as negligent and even reckless is only one scenario requiring consideration. However, taking the above-mentioned steps and precautions may reduce the risks to which directors, officers and even the companies themselves are exposed.

It is important to note that every company today is exposed to different risks, both those associated with the nature of its activities, and now, specifically arising out of the affects of the Corona crisis. Given these risks, and the regulatory and compliance obligations that are imposed on a company by the stock exchanges on which it is listed, it is critical to engage the services of both an experienced insurance advisor and a legal advisor with extensive experience in the relevant fields, including corporate law, contracts law, labor law and the securities laws relevant to the stock exchange on which the particular company is listed.